BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-436-7/22

Mostar: 17.03.2022. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar, postupajući po žalbi potencijalnog ponuditelja „Address" d.o.o. Sarajevo izjavljenoj na tendersku dokumentaciju u postupku javne nabave usluga „Usluge revizije financijskih izvještaja za period 2022-2024. godine", ugovornog tijela JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, na temelju članka 93. stavak (7), članka 104. i članka 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH" broj 39/14) na sjednici Vijeća II, održanoj dana 17.03.2022. godine donio je

R J E Š E N J E

1. **Usvaja se žalba** potencijalnog ponuditelja „Address" d.o.o. Sarajevo izjavljenoj na tendersku dokumentaciju u postupku javne nabave usluga „Usluge revizije financijskih izvještaja za period 2022-2024. godine", ugovornog tijela JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, **i poništava se:**
   - **Tenderska dokumentacija, zajedno s Obavijesti o nabavi broj: 266-1-2-221-3-70/22 od 01.02.2022. godine.**
2. O povratu uplaćene naknade za pokretanje žalbenog postupka, ovo tijelo će donijeti posebno Rješenje.

O b r a z l o ž e n j e

Ugovorno tijelo JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar (u daljnjem tekstu: ugovorno tijelo) raspislo je je tendersku dokumentaciju u postupku javne nabave usluga „Usluge revizije financijskih izvještaja za period 2022-2024. godine". Obavijest o nabavi broj: 266-1-2-221-3-70/22 od 01.02.2022. godine objavljena na Portalu javnih nabava.

Na navedenu tendersku dokumentaciju potencijalni ponuditelj „Address" d.o.o. Sarajevo (u daljnjem tekstu: žalitelj) izjavio je žalbu, koju je ugovorno tijelo u skladu sa člankom 100. stavak (5) Zakona o javnim nabavama, proslijedilo ovom tijelu kod kojeg je zaprimljena dana 17.02.2022. godine.

Navedena žalba je kompletirana uplatom naknade za pokretanje žalbenog postupka dana 28.02.2022. godine.

Žalitelj u žalbi navodi da je ugovorni organ JP Autoceste FBiH, na Portalu javnih nabavki objavio tendersku dokumentaciju za nabavku usluga revizije finansijskih izvještaja za period 2022.-2024 godina, po otvorenom postupku za dostavu ponuda i Obavještenju o nabavci broj: 266- 1-2-221-3-70/22, objavljenom na Portalu javnih nabavki BiH dana 01.02.2022. godine, koju je podnosilac žalbe prvi put preuzeo dana 02.02.2022. godine, te u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i poukom o pravnom lijeku ugovornog organa (naziv i adresa žalbenog organa kojem se izjavljuje žalba i rok u kojem se izjavljuje - tačka 9.8. tenderske dokumentacije), izjavljuje blagovremeno žalbu na tendersku dokumentaciju.
Analizirajući tendersku dokumentaciju utvrdili smo slijedeće povrede Zakona i podzakonskih akata:
1) Tačkom 7.4.1 pod a) uspješno iskustvo u realizaciji najmanje 1 (jednog) ugovora čiji je karakter isti ili sličan uslugama koje su predmet nabavke (usluge revizije finansijskih izvještaja velikog pravnog lica u smislu Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik FBiH, broj: 15/21)), minimalne vrijednosti u iznosu od 23.000,00 KM u posljednje 2 (dvije) godine.
Odnosno tačkom 7.4.2 pod a) zahtjevaju se kvalifikacioni dokumenti
-spisak izvršenih ugovora o pružanju istih ili sličnih usluga koje su predmet nabavke (usluge revizije finansijskih izvještaja velikog pravnog lica u smislu Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik FBiH, broj: 15/21)) u posljednje 2 (dvije) godine, ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je ponuđač registrovan, odnosno počeo da radi prije manje od 2 (dvije) godine. Iz spiska izvršenih ugovora mora biti vidljivo da je ponuđač realizovao najmanje 1 (jedan) ugovor minimalne vrijednosti od 23.000,00 KM za pružanje uslugačiji je karakter isti ili sličan uslugama koje su predmet nabavke (usluge revizije finansijskih izvještaja velikog pravnog lica u smislu Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik FBiH, broj: 15/21)), u posljednje 2 (dvije) godine. Uz spisak izvršenih ugovora ponuđač je dužan dostaviti potvrdu kojom dokazuje da ima uspješno realizovan najmanje jedan (1) ugovor minimalne vrijednosti u iznosu od 23.000,00 KM, čiji je karakter isti ili sličan uslugama koje su predmet nabavke (usluge revizije finansijskih izvještaja velikog pravnog lica u smislu Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik FBiH, broj: 15/21)), u posljednje 2 (dvije) godine, koju su izdali krajnji korisnici - naručioci, a koja obavezno sadrži naziv i sjedište ugovornih strana ili privrednih subjekata, predmet ugovora, vrijednost ugovora, vrijeme i mjesto izvršenja ugovora, podaci o pravnom licu za koje je vršena revizija (prosječna vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine, ukupan godišnji prihod, prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi finansijski izvještaj) i navode o uredno izvršenom ugovoru. U slučaju da se takva potvrda iz objektivnih razloga ne može dobiti od

ugovorne strane koja nije ugovorni organ, važi izjava ponuđača o uredno izvršenom ugovoru, uz predočenje dokaza o učinjenim pokušajima da se takva potvrda obezbjedi;

Prvenstveno želimo navesti da su cijene revizorskih usluga u Federaciji Bosne i Hercegovine regulisane Tarifom revizorskih usluga, a da to ugovorni organ nije propisao tenderskom dokumentacijom. U skladu sa članom 1. Tarife, utvrđeno je da su istom određeni najniži iznosi naknada za revizorske usluge, te da Revizorska društva za usluge obuhvaćene Tarifom ne smiju s korisnicima revizorskih usluga ugovarati naknadu koja nije u skadu sa odredbama iste, odnosno zabranjeni su sporazumi sklopljeni uz ugovor o reviziji ili naknadno, kojima bi se konačna naknada za revizorske usluge naplaćivala suprotno ovoj Tarifi. Sve cijene revizorskih usluga u Tarifi su iskazane bez PDV-a.

Ugovorni organ je bio u obavezi da u tenderskoj dokumentaciji navede da se cijene revizorskih usluga nude uskladu sa Tarifom revizorskih usluga za što dajemo kao primjer rješenje URŽ JN2-03-07-1-1943-8/21 od 12.08.2021. godine kao primjer navedenom: *„Uvidom u tendersku dokumentaciju ovaj organ ističe da je nesporno da tenderskom dokumentacijom nije data uputa u smislu primjene tarife a na kojoj ugovorni organ insistira u oluci o dodjeli ugovora navodeći da je obaveza ponuđača da svoje cijene usklade sa tarifom. Prije svega ovaj organ naglašava da se Tenderska dokumentacija ne priprema u smislu da otežava radnje postupka, da iste učini protiviječnim, nejasnim i konfuznim, te da se nakon više ponovljenih postupaka dođe do konačnih informacija i pravnog osnova neophodnih za pokretanje i vođenje postupka, već je prema čl.53 Zakona jasno da su informacije koje su sadržane u sadržaju tenderske dokumentacije takve prirode da na nesmetan način olakšaju pripremu ponuda, a što je u konkretnom slučaju očito propušteno jer se i prilikom pripreme ponuda i odvijanja radnji postupka ne treba dvojiti na što i kako određena informacija upućuje ponuđače na pripremu ponuda, da pri tome post festum informacija dovodi do konačno potrebnog sadržaja, već ista treba biti određena, potpuna i jasna da bi se nesmetano utvrdilo pravo stanje stvari.*

U konkretnom slučaju ugovorni organ sam priznaje da nije zahtijevao u tenderskom dokumentu da se cijene kreiraju u skladu sa tarifom revizorskih usluga ali da su ponuđači bili u obavezi postupiti po istoj. Ovakvo obrazloženje nije prihvatljivo za ovaj organ iz razloga što kako navedene odredbe propisuju tenderska dokumentacija mora sadržavati jasne informacije te ništa se ne može podrazumjevati, pa shodno tome obzirom da je kod revizorskih usluga jasno utvrđena tarifa ugovorni organ je bio u obavezi u skladu sa tim i uskladiti tendersku dokumentaciju.

Shodno navedenom, a poštujući tarifu revizorskih usluga cijena revizije JP Autoceste Federacije BiH iznosi 10.000 KM po godini obavljanja revizije. Najviša minimalna naknada za reviziju velikog preduzeća po tarifi revizorskih usluga iznosi 10.000 KM po godini obavljanja revizije i ponuđači nikako ne mogu ispuniti traženi uslov da imaju uspješno izvršen 1 ugovor u iznosu od 23.000 KM u posljednje dvije godine.

Ugovorni organ ne smije sužavati konkurenciju na način da traženi uslov mogu ispuniti samo oni ponuđači koji su možda jednim ugovorom izvršili reviziju 3 godine nekog preduzeća pa tako mogu imati potvrdu o urednom izvršenju u vrijednosti od 30.000 KM.
Shodno navedenom ugovorni organ ničim nije podkrijepio traženje uspješno izvršenog jednog ugovora u vrijednosti od 23.000 KM, kada je minimalna propisana cijena revizorskih usluga JP Autoceste FBiH po tarifi revizorskih usluga 10.000 KM.
Ugovorni organ mora omogućiti ponuđačima da mogu kumulativno ispuniti traženi uslov dostavljanjem više potvrda u vrijednosti tražene procijenjene vrijednosti.
Za navedeno dajemo primjer rješenje URŽ: JN2 01-07-1-352-5/16 od 21.07.2016. godine: „
Ugovorni organ postavljeni zahtjev za jednim ugovorom nije bliže potkrijepio u izjašnjenju ovom organu,navodeći konkretne razloge i pokazatelje koji upućuju na konkurentnost tržišta, s tim u svezi i nesmetanu mogućnost sudjelovanja u postupku dovoljnog broja ponudjača, tako da se stvori potpuno uvjerenje da otvoreni postupak javne nabavke za koji se opredjelio ugovorni organ bude moguć i realno ostvariv. Takođe, odredbe Zakona o javnim nabavkama se moraju sagledati u cjelini uzevši, uključivši i načela postupka kojima je jasno zatraženo da svi ponudjači imaju jednak pristup postupku} da postupak bude otvoren ,konkurentan i ravnopravan , na što ugovorni organ treba da pazi od pripreme zahtjeva i dokaza u sadržaju dokumenata postupka, odvijanja radnji postupka pa do krajnjeg ishoda postupka. Stoga je ovaj organ ocijenivši da predmetni zahtjev nije zasnovan odgovarajućim razlozima i dokaznom osnovom ,koja bi bila potkrepljena ispitivanjem, praćenjem ili analizom tržišta /djelatnosti predmetne nabavke , postojećih postupaka kod ugovornog organa ili srodnih postupaka pred drugim organima, ocijenio da je u cilju zaštite postupka, načela postupka, potrebno usvojiti navode žalitelja. "

2) Tačkom 7.4.1. pod b) Tenderske dokumentacije (stranica 7) zahtjeva se:
b) Da ima na raspolaganju sljedeće kvalifikovano i stručno osoblje (Revizorski tim) za realizaciju predmetnog ugovora i to minimalno:
1. *Voditelj revizorskog tima - ovlašteni revizor sa važećom licencom, te sa najmanje 5 (pet) godina profesionalnog iskustva na poziciji voditelja revizije na pružanju usluga revizije finansijskih izvještaja u javnim preduzećima ili privrednim društvima;*
2. *Član revizorskog tima - ovlašteni revizor sa važećom licencom, te sa najmanje 5 (pet) godina profesionalnog iskustva na pružanju usluga revizije finansijskih izvještaja u javnim preduzećima ili privrednim društvima;*
3. *Član revizorskog tima - ovlašteni revizor sa važećom licencom, te sa najmanje 3 (tri) godine profesionalnog iskustva na pružanju usluga revizije finansijskih izvještaja u javnim preduzećima ili privrednim društvima.*

Odnosno tačkom 7.4.2 pod b) zahtjevaju se kvalifikacioni dokumenti
b) Izjava ovjerena od strane ponuđača kojom potvrđuje da na raspolaganju ima traženo kvalifikovano i stručno osoblje (Revizorski tim) zahtjevano tačkom 7.4.1 b) ove tenderske dokumentacije. Izjava se dostavlja u formi utvrđenoj u Aneksu 7 ove tenderske dokumentacije. Kao

prilog Izjavi, ponuđač mora radi dokazivanja ispunjavanja uslova tehničke i profesionalne sposobnosti, dostaviti CV (biografije) za predložene članove revizorskog tima iz tačke 7.4.1 b) ove tenderske dokumentacije sa jasno naznačenim kvalifikacijama, te stečenim profesionalnim iskustvom, odnosno iz kojih mora biti jasno vidljivo da ispunjavaju uslove zahtijevane navedenom tačkom tenderske dokumentacije. Pored CV-eva (biografija), ponuđač je dužan za predložene članove revizorskog tima dostaviti ovjerene kopije važećih licenci za ovlaštene revizore. CV (biografija) mora biti vlastoručno potpisana od strane predloženog člana revizorskog tima.

Smatramo da TD nije u skladu sa Zakonom iz više razloga. Važećim propisima predviđeno je da reviziju finansijskih izvještaja onih organizacija/institucija koje spadaju u kategoriju „velika pravna lica" mogu vršiti društva za reviziju koja imaju stalno zaposlena najmanje dva (2) ovlaštena revizora.

Uprkos ovakvoj zakonskoj normi, kao i pravilu iz čl. 44 st. 2 Zakona (kojom se predviđa da ugovorni organ definiše uslove za kvalifikaciju na način da utvrdi minimum zahtjeva za kvalifikaciju ponuđača u pogledu njihove lične sposobnosti, ekonomskog i finansijskog stanja, te njihove tehničke i profesionalne sposobnosti), Ugovorni organ u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti slobodnom procjenom zahtjeva 3 ovlaštena revizora, odnosno zahtjeva strožije uslove od onih koje predviđa zakonodavac.

Pored toga, zakonodavac je jasno propisao uslove i postupak za sticanje licence ovlaštenog revizora...ukoliko neko lice ima licencu ovlaštenog revizora, onda nema mjesta dilemama da li zadovoljava zahtjeve profesije da uspješno obavlja posao za koji se certifikovao. Suprotno ovome, Ugovorni organ definiše uslove koji govore u prilog činjenici da nije dovoljno da je lice certifikovani ovlašteni revizor, već je neophodno da ima i određeno iskustvo u trajanju koje je proizvoljno određeno od strane Ugovornog organa.

Argumentum a contrario, postavlja se pitanje da li protek vremena od dobijanja licence ovlaštenog revizora i rad ovlaštenog revizora na obavljanju revizije društava iz oblasti pružanja usluga revizije finansijskih izvještaja u javnim preduzećima pruža garancije da se radi o sposobnijem, boljem ili kompetentnijem revizoru u odnosu na one ovlaštene revizore čije je radno iskustvo manje.

Odredbom čl. 50 tačka b) Zakona definisano je da ugovorni organ može zahtijevati dokaze o profesionalnoj i tehničkoj sposobnosti, ali Ugovorni organ u konkretnom postupku javne nabavke usluga uslove za tehničku i profesionalnu sposobnost definiše tako da postupa suprotno citiranoj odredbi Zakona, istovremeno povrijeđujući i odredbe čl. 3 Zakona - uvodi diskriminaciju pojedinih ponuđača, odnosno predviđa nejednak tretman. Na ovaj način, Ugovorni organ, a zloupotrebljavajući pravo definisanja uslova tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača, postupa diskriminatorski, ograničavajući tako fer i aktivnu konkurenciju. Ugovorni organ povrijedio je i odredbu čl. 44 st. 2 Zakona, kojom se predviđa da ugovorni organ definiše uslove za kvalifikaciju na način da utvrdi minimum zahtjeva za kvalifikaciju ponuđača u pogledu njihove lične sposobnosti, ekonomskog i finansijskog stanja, te njihove tehničke i profesionalne sposobnosti. Suprotno citiranom propisu, Ugovorni organ postavlja strožije uslove od onih koje je

u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti predvidio zakonodavac - zahtjeva najmanje 3 ovlaštena revizora.

Ovdje se postavlja pitanje srazmjernosti minimuma kvalifikacionih uslova sa predmetom javne nabavke u konkretnom slučaju, odnosno nepoštivanja člana 58. Zakona o računovodstvu i reviziji Federacije BiH. Član 58. Zakona o računovodstvu i reviziji Federacije BiH propisuje:

(5) Društva za reviziju moraju imati u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom zaposlena najmanje:

a) jednog ovlaštenog revizora sa važećom licencom, ako obavljaju reviziju manje od 20 pravnih lica čiji su ukupni prihodi, za svako pravno lice, utvrđeni u posljednjem finansijskom izvještaju u odnosu na datum ugovaranja usluga revizije do 10.000.000,00 KM.
b) dva ovlaštena revizora sa važećom licencom, ako obavljaju reviziju manje od 20 subjekata od javnog interesa, odnosno pravnih lica čiji su ukupni prihodi, za svako pravno lice, utvrđeni u posljednjem finansijskom izvještaju u odnosu na datum ugovaranja usluga revizije, veći od 10.000.000,00 KM.
c) tri ovlaštena revizora sa važećom licencom, ako obavljaju reviziju više od 20 subjekata od javnog interesa, odnosno pravnih lica čiji su ukupni prihodi, za svako pravno lice, utvrđeni u posljednjem finansijskom izvještaju u odnosu na datum ugovaranja usluga revizije, veći od 10.000.000, 00 KM.

Potvrdu ispravnosti gore navedenih argumenata nalazimo i u praksi Ureda za razmatranje žalbi (Rješenje URŽ JN2-01-07-1-1030-5/21 od 03.06.2021, Rješenje URŽ JN2-03-07-1-2254-7/21 od 23.09. 2021, i Rješenje URŽ JN2-02-07-1-1875-6/20 od 27.08.2020. godine).

Na osnovu gore navedenog Žalitelj predlaže Ugovornom organu da shodno članu 100. stav (3) Zakona, razmotri izjavljenu žalbu, istu u cijelosti ocijeni kao osnovanu i svojom odlukom ili rješenjem ispravi tendersku dokumentaciju, jer ista nije pripremljena u skladu sa članom 53. stav (1) i stav (3) Zakona o javnim nabavkama (SI.Glasnik BiH br.: 39/14), odnosno nije pripremljena u skladu sa članom 7. Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda (SI.Glasnik BiH br.: 90/14). Ukoliko ugovorni organ ne postupi na predloženi način, predlažemo da Ured za razmatranje žalbi, usvoji ovu žalbu u cijelosti kao osnovanu, te donese odluku kojom će predmet vratiti ugovornom organu na ponovno postupanje, s jasnim uputama kako da postupi, a u svakom slučaju da žalitelju naknadi troškove žalbenog postupka koji se sastoje od troškova naknade za pokretanje žalbenog postupka, troškova za sastavljanje žalbe, te naknadi i druge eventualne troškove koji nastanu u daljem toku postupka.

Ugovorno tijelo u izjašnjenju na žalbu navodi sljedeće: U skladu sa članom 100. stav (5) Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14) u prilogu ovog izjašnjenja po žalbi dostavljamo vam relevantnu dokumentaciju za postupak nabavke usluga: „Usluge revizije finansijskih izvještaja za period 2022.-2024. godina“, a shodno žalbi privrednog subjekta

ADDRESS d.o.o. Sarajevo, akt broj: 33/2022 od 07.02.2022. godine, zaprimljenoj na protokol ugovornog organa dana 08.02.2022. godine, kako slijedi:

I Činjenice

Ugovorni organ JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar (u daljem tekstu: ugovorni organ) je pokrenuo otvoreni postupak javne nabavke za nabavku usluga: „Usluge revizije finansijskih izvještaja za period 2022.-2024. godina", u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon). Predmetna nabavka objavljena je na Portalu javnih nabavki, zajedno sa tenderskom dokumentacijom, Obavještenje o nabavci, broj: 266-1-2-221-3-70/22 objavljeno dana 01.02.2022. godine.

Na Portalu javnih nabavki niije bilo zahtjeva za pojašnjenje predmetne tenderske dokumentacije. Privredni subjekat ADDRESS d.o.o. Sarajevo je izjavio žalbu na tendersku dokumentaciju, broj: 01-01.3-14545-1/21 AK objavljenu na Portalu javnih nabavki dana 01.02.2022. godine, zaprimljenu direktno na protokolu ugovornog organa dana 08.02.2022. godine. Ugovorni organ je istog dana obustavio postupak javne nabavke te o istom odmah, putem e-maila, obavijestio sve potencijalne učesnike u postupku, odnosno sve privredne subjekte koji su sa Portala javnih nabavki preuzeli predmetnu tendersku dokumentaciju.

II. Formalna dopuštenost žalbe

Ugovorni organ je, shodno članu 100. stav (1) Zakona, pristupio provjeri formalnih pretpostavki za izjavljivanje žalbe, koje se odnose na dopuštenost, blagovremenost i da li je žalba izjavljena od ovlaštene osobe, te utvrdio da je žalba potpisana od strane direktora privrednog subjekta ADDRESS d.o.o. Sarajevo, Almine Mujčić, te sa otiskom pečata navedenog privrednog subjekta, iz čega proizilazi pretpostavka da je žalba izjavljena od strane ovlaštenog lica. Nadalje, iz Izvještaja za preuzimanje tenderske dokumentacije od strane ponuđača za predmetni postupak, preuzetog sa Portala javnih nabavki, utvrđeno je da je privredni subjekat ADDRESS d.o.o. Sarajevo preuzeo tendersku dokumentaciju dana 02.02.2022. godine na Portalu javnih nabavki, a da je žalbu izjavio 08.02.2022. godine na protokol ugovornog organa. Dakle, žalba je izjavljena u roku od 10 (deset) dana od dana preuzimanja tenderske dokumentacije, kako je i propisano članom 101. stav (1) tačka b) Zakona te da je žalba blagovremena i dopuštena.

III. Žalbeni navodi

Privredni subjekat ADDRESS d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu: Žalilac), pozivajući se na čl. 99. stav (1) i 101. stav (1) tačka b) Zakona, u otvorenom postupku javne nabavke za nabavku usluga: „Usluge revizije finansijskih izvještaja za period 2022.-2024. godina", izjavljuje žalbu na tendersku dokumentaciju zbog toga što ista nije pripremljena u skladu sa članom 53. st. (1) i (3) Zakona, odnosno zbog nepošovanja člana 58. Zakona o računovodstvu i reviziji Federacije BiH Hercegovine (Službeni glasnik FBiH, broj: 15/21), te nije pripremljena u skladu sa članom 7. Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („Službeni glasnik BiH", broj: 90:14).

Izjašnjenje na meritorni stav žalbenih navoda

Postupajući po žalbi, razmotreni su navodi iz žalbe, te je izvršena analiza svakog navoda pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a. u odnosu na navode i propisani zakonski postupak, te je utvrđeno sljedeće:

Žalba žalioca je neosnovana u svim navodima. Ugovorni organ smatra da je u predmetnom postupku javne nabavke u potpunosti ispoštovao osnovne principe i odredbe Zakona o javnim nabavkama i svih pratećih podzakonskih akata te je tendersku dokumentaciju, broj: 01-01.3-14545-1/21 AK koja je obajvljena na Portalu javnih nabavki BiH dana 01.02.2022. godine donio u potpunosti u skladu sa legislativom o javnim nabavkama, kao i važećim materijalnim propisima iz oblasti predmeta nabavke.

Ispitujući prvi žalbeni navod, ugovorni organ je utvrdio da je isti neosnovan i to iz sljedećeg razloga:

Ugovorni organ je predmetnu tendersku dokumentaciju pripremio uz uvažavanje svih odredbi Zakona i podzakonskih akata te su u istoj jasno navedene sve potrebne informacije za sve dijelove tenderske dokumentacije (uslovi za kvalifikaciju, kriterij za dodjelu ugovora, opis usluga i kao i sva potrebna pojašnjenja o načinu pripreme ponude i dr.), koje se odnose na konkretnu nabavku, a koje su ponuđačima neophodne za pripremu svojih ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi u skladu sa članom 53. st. (1) i (3) Zakona, pri tome posebno vodeći računa da se poštuju opšti principi javnih nabavki.

Žalilac navodi da je ugovorni organ bio u obavezi u tenderskoj dokumentaciji navesti da se cijene revizorskih usluga nude u skladu sa Tarifom revizorskih usluga, te s namjerom da dokaže osnovanost navoda prilaže Rješenje Ureda za razmatranje žalbi (u daljem tekstu: URŽ), broj: JN2-03-07-1-1943-8/21 od 12.08.2021. godine, koje smo pomno proučili i zaključili da Rješenje donešeno za određeni postupak nabavke nije nužno relevantno i za drugi postupak javne nabavke niti se isto mora doslovno primjeniti na svaku situaciju i za svaki postupak.

Naime, URŽ uvidom i analizom činjeničnog stanja za svaki postupak posebno, vrši ocjenu i donosi odgovarajući zaključak na bazi cjelokupne dokazne osnove i činjeničnog stanja u vezi sa žalbenim navodima.

U navedenom Rješenju ugovorni organ je eliminisao ponudu žalioca iz razloga što cijena ponude nije dostavljena u skladu sa tarifom revizorskih usluga (ponuđena niža cijena od dopuštene), te ugovorni organ i sam priznaje da navedeno nije zahtjevao tenderskom dokumentacijom, što je URŽ ocijenio kao post festum informaciju te da tenderskom dokumentacijom nije data jasna uputa u smislu primjene tarife.

Napominjemo da je svaki postupak javne nabavke zaseban i kao takvog ga treba i posmatrati, odnosno u okviru svih karakteristika vezanih za konkretan postupak.

U vezi sa postupkom javne nabavke iz navedenog Rješenja URŽ-a te postupka koji provodi ovaj ugovorni organ bitna razlika u odnosu na ovaj postupak je što je u tenderskoj dokumentaciji ugovorni organ u tački 5.2. jasno propisao sljedeće: „*...Od ponuđača se očekuje da bude upoznat sa svim pozitivnim zakonskim propisima, standardima i tehničkim uslovima vezanim za predmet nabavke, a koji važe u BiH i FBiH...*".

Prema tome ugovorni organ razumljivo, a što je i jasno navedeno u naprijed citiranoj tački tenderske dokumentacije, očekuje od ponuđača da, prije svega budu upoznati sa svim zakonskim propisima koji su u vezi sa predmetom nabavke (usluge revizije), odnosno koji regulišu ovu oblast. Dakle, ukoliko je neki ponuđač registrovan za obavljanje djelatnosti koja je predmet nabavke te obavlja tu vrstu posla obavezan je prije svega poznavati, a potom i primjenjivati pravila revizorske struke te drugih pravila i propisa koji regulišu ovu oblast.

Poznavanje zakonskih propisa za obavljanje djelatnosti za koju je ponuđač registrovan, je osnovni preduslov za obavljanje bilo koje djelatnosti, odnosno poznavanje materijalnih propisa za djelatnost za koju je ponuđač registrovan i koju obavlja predstavlja osnovno načelo profesionalne etike. Stoga, ugovorni organ nema obavezu podučavati ponuđače, podsjećati ih ili upozoravati na materijalne propise za djelatnost koju obavljaju, niti ima obavezu pozivati se i propisivati u tenderskoj dokumentaciji sve odredbe svih materijalnih propisa i pravila koje se tiču određene djelatnosti niti je takvo nešto uopšte moguće.

Dakle, nijedan ozbiljan ponuđač u bilo kojem postupku javne nabavke koji zaista ima interes za dodjelu ugovora o nabavci ne očekuje od ugovornog organa da u tenderskoj dokumentaciji propisuje apsolutno sve pojedinosti iz materijalnih propisa, koje su u ovom konkretnom slučaju društva za reviziju obavezni poštovati i primjenjivati.

Ugovorni organ provodi postupak tj. proceduru javne nabavke, te nema obavezu vršiti nadzor, provjeru kvaliteta rada kao i usklađenost rada društva za reviziju sa zakonskim propisima te otklanjanje i sankcionisanje nepravilnosti. Poslove nadzora nad aktivnostima i poslovanjem društava za reviziju vrše druge institucije, a ne ugovorni organ.

Nadalje, ugovorni organ je za predmetnu nabavku (obavještenje o nabavci broj: 266-1-2-221-3-70/22, objavljeno na Portalu javnih nabavki dana 01.02.2022. godine) odredio odgovarajuće i primjerene minimalne uslove za kvalifikaciju ponuđača koji se odnose na tehničku i profesionalnu sposobnost ponuđača kao i dokumente koji. su potrebni za njihovo dokazivanje, shodno članu 44. st. (2) i (3) Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH" broj: 39/14), kojim je propisano:

„(2) Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji definira uslove za kvalifikaciju na način da utvrdi minimum zahtjeva za kvalifikaciju kandidata/ponuđača u pogledu njihove lične sposobnosti, ekonomskog i finansijskog stanja, te njihove tehničke i/iliprofesionalne sposobnosti."

„(3) Minimum kvalifikacionih uslova koje ugovorni organ odredi za kandidate/ponuđače, kao i dokumenti koji su potrebni za njihovo dokazivanje obavezno treba da budu srazmjerni predmetu javne nabavke i u skladu s njim. Postavljeni uslovi ne smiju imati ograničavajući karakter na konkurenciju i moraju biti jasni i precizni."

S obzirom da se radi o postupku nabavke Usluga čija procijenjena vrijednost iznosi 70.000,00 KM bez uključenog PDV-a za period od (3) tri godine, a da je u svrhu ispunjavanja uslova tehničke i profesionalne sposobnosti zahtjevana potvrda o uspješno izvršenom ugovoru čiji je karakter isti ili sličan uslugama koje su predmet nabavke (usluge revizije finansijskih izvještaja velikog pravnog lica u smislu Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik

FBiH, broj: 15/21)) u iznosu od 23.000,00 KM sasvim je jasno da je uslov itekako srazmjeran predmetu nabavke, njegovoj procijenjenoj vrijednosti i u skladu sa njim.

Naime, u pogledu određivanja vrijednosti uspješno izvršenog ugovora, ugovorni organ shodno procijenjenoj vrijednosti nabavke (70.000,00 KM) imao pravo zahtijevati potvrdu o uspješno izvršenom ugovoru i u visini od 23.000,00 KM, što je u potpunosti u skladu sa članom 7. stav (6) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („Službeni glasnik BiH", broj 90/14), koji propisuje način određivanja minimalnih zahtjeva sposobnosti kandidata ili ponuđača: *„(6) U slučaju postupaka javne nabavke s namjerom zaključivanja okvirnog sporazuma u smislu st. (4) i (5) ovoga člana, minimalni uslovi sposobnosti kandidata/ponuđača koje se zahtijevaju moraju biti srazmjerni procijenjenoj vrijednosti podijeljenoj s brojem godina za koje se sklapa okvirni sporazum ili brojem ugovora za koje se predviđa da će se zaključiti na osnovu okvirnog sporazuma. "*

Navedeno upravo dokazuje da je ugovorni organ u navedenom smislu postupio prema ponuđačima jednako i nediskriminirajuće te kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija između privrednih subjekata.

Žalilac dalje navodi da se ugovorni organ morao prilikom formiranja uslova tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača zahtjevanog tačkom 7.4.1 a) tenderske dokumentacije tj. priilikom utvrđivanja vrijednosti uspješno izvršenog ugovora rukovoditi propisanom minimalnom tarifom revizorskih usluga, što je potpuna besmislica.

Naime, članom 1. stav (1) Tarife revizorskih usluga (Sl.nov.FBiH 52/15 od 08.07.2015.g.) određuju se najniži iznosi za revizorske usluge. U predmetnom zakonskom aktu, također u dijelu II. u podnaslovu stoji Određivanje najniže naknade za reviziju finansijskih izvještaja privrednih društava, osim pravnih osoba iz finansijskog sektora, te nadalje član 2. stav (2) opet definiše da se radi o utvrđivanju najniže naknade. Na kraju član 2. stav (5) navodi da na osnovu ukupnog broja bodova utvrđenih na načine navedene u stavovima (3) i (4) i (5) utvrđuju se minimalne cijene. Kao konačna potvrda svega naprijed navedenog .također u članu 2. u stavu (6) navodi se citiramo: "Iznad 5.800 bodova cijena se utvrđuje prema procjeni revizora i uslovima na tržištu, a ne manje od 10.000 KM".

Iz svega naprijed navedenog nesumnjivo stoji da je revizorska tarifa kao zakonski akt utvrdila minimalne cijene, kao donji prag definisanja cijene revizije, a nikako kao gornji, te revizorska društva nisu ograničena niti primorana da na tržištu nude svoje usluge isključivo po minimalnim tarifama koje su utvrđene i nisu se mijenjale još od 2015. godine, pa je upitno koliko je za revizorska društva isplativo i da li je uopšte moguće da svoje usluge u današnje vrijeme nude po minimalnoj tarifi.

Revizorska komora je Zakonom ovlašteno tijelo koje je osnovano u cilju nadzora kvalitete rada društava za reviziju i ovlaštenih revizora, te je u tom svjetlu i utvrđen minimum cijena revizorskih usluga, jer je opštepoznato da su pojedine revizorske kuće ugovarale usluge revizije ispod cijene za koje je ovakve vrste usluge bilo nemoguće uraditi po kvaliteti i kvaniteti koje zahtijevaju međunarodni standardi revizije. To je ujedno i jedan od ciljeva definisanih Zakonom o

računovodstvu i reviziji FBiH, dizanje nivoa kvalitete usluge revizije, što će se nadamo se utvrđivati nadzorom nad radom revizora.

Ispitujući drugi žalbeni navod, ugovorni organ je utvrdio da je isti neosnovan i to iz sljedećeg razloga: Potpuno je nejasno šta je zapravo žalilac mislio kad navodi da je ugovorni organ *„morao omogućiti ponuđačima da mogu kumulativno ispuniti traženi uslov dostavljanjem više potvrda u vrijednosti tražene procijenjene vrijednosti"* kad ugovorni organ nije ni postavio uslov na način da traži jednu potvrdu u iznosu procijenjene vrijednosti nabavke tj. 70.000,00 KM. Napominjemo da je zahtjevani iznos (23.000,00 KM) jednog ugovora manji od iznosa procijenjene vrijednosti podjeljenog sa brojem godina za koje se zaključuje okvirni sporazum.

Predpostavka ugovornog organa je da je žalilac mislio na dostavljanje više potvrda koje kumulativno daju iznos od 23.000,00 KM, te se u tom smislu žalilac ponovo poziva na jedno odRješenja URZ-a, konkretno Rješenje broj: JN2-01 -07-1 -352-5/16 od 21.07.2016. godine, koje smo proučili i zaključili da postupak koji je predmet navedenog Rješenja te postupak koji provodi ovaj ugovorni nemaju nikakvih dodirnih tačaka.

Ponovo ističemo da je svaki postupak javne nabavke zaseban i kao takvog ga treba i posmatrati. Rješenje URŽ-a doneseno za određeni postupak u određenoj situaciji ne može i ne mora biti nužno primjenjivo za drugi postupak u drugačijoj situaciji, drugim rječima „nije svako Rješenje URŽ-a primjenjivo na svaku situaciju", jer je sasvim očito da se postupak za koje je doneseno predmetno Rješenje URŽ-a po svojim odlikama nikako ne može dovesti u vezu sa postupkom odnosno koji provodi ovaj ugovorni organ.

Bitna razlika sa postupkom iz Rješenja URŽ-a u odnosu na ovaj postupak jeste da je zahtjevano uspješno iskustvo (za lot 1) u realizaciji jednog ugovora u minimalnom iznosu od čak 1.600.000,00 KM, dok je za predmetni postupak koji provodi ovaj ugovorni organ zahtjevano uspješno iskustvo u realizaciji jednog ugovora u iznosu od 23.000,00 KM. Jasno je da su uslovi tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača za postupak za koje je doneseno predmetno Rješenje po ocjeni URŽ-a, više nego restriktivni, ali ista nisu nikako u vezi sa uslovima tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača koji se zahtjevaju u postupku ovog ugovornog organa. Obzirom na visoku procijenjenu vrijednost nabavke te na zahtjevanju potvrde o uspješno izvršenom ugovoru izuzetno visoke vrijednosti URŽ navodi da zahjtevani iznos vrijednosti jednog ugovora ima negativan uticaj na konkurentnost u postupku, otvorenost i jednak pristup svih zainteresovanih ponuđača, te iako je ugovorni organ ostao u okvirima zakonskih normi koje regulišu pitanje srazmjernosti u nominalnom smislu, suštinski je ograničio konkurenciju imajući u vidu da previsoko visoko postavljeni uslov tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača, a što nikako nije slučaj sa postupkom nabavke ovog ugovornog organa. S tim u vezi smatramo nedopustivim da Žalilac selektivnim pristupom izdvaja dijelove ili citate iz različitih Rješenja URŽ-a, naravno samo one koji mu odgovaraju, te na taj način nepravilno nastoji prikazati svoje žalbene navode osnovanim i već dokazanim u predmetima koji su ranije vođeni pred drugostepenim organom.

U pogledu trećeg žalbenog navoda-Ispitujući naprijed citirani žalbeni navod, ugovorni organ je utvrdio da je isti neosnovan i to iz sljedećeg razloga:
Ugovorni organ u skladu sa članom 50. tačka b) Zakona u postupku nabavke usluga može zahtjevati obrazovne i profesionalne kvalifikacije pružaoca usluga, te naročito kvalifikacije kao i pretodno stečeno iskustvo lica koja su odgovorna za pružanje konkretnih usluga, a koje su neophodne za pružanje kvalitetne usluge, koje može izvršiti certificirano osoblje sa određenim radnim iskustvom. Smatramo da postupak sticanja licence ovlaštenog revizora, te stečeno iskustvo u pružanju usluga koje su predmet nabavke na kvalitetan način ipak ne predstavljaju jedno te isto.
Naime, pored Zakonske utemeljenosti postavljenog uslova u pogledu određenih godina iskustva koju predloženo stručno osoblje treba imati je u skladu sa stvarnim i objektivnim potrebama ugovornog organa na osnovu kojih se utvrđuje sposobnost ponuđača da realizuje budući ugovor, te je navedeni uslov u skladu i sa predmetom nabavke.
Sasvim je razumljiv I opravdan zahtjev ugovornog organa da kod ovakve vrste usluga iskustvo i kvalifikacije stručnjaka mogu značajno doprinijeti nivou kvaliteta izvršenja ugovora.
Napominjemo da JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, čiji je osnivač Vlada FBiH veliko društvo, sa ukupnom imovinom preko 2 (dvije) milijarde KM, velikim obavezama, te sam posao revizije podrazumijeva i fizički veći obim posla, ali i veću stručnost i profesionalno iskustvo.
I u samom Rješenju URŽ-a broj: JN2-01-07-1-1030-5/21 od 03.06.2021. godine na koje se žalilac poziva navodi se da nije sporno da za određeni postupak i u pojedinačnim slučajevima ugovorni organ može odstupiti i povećati kriterije od onih minimum koji su zakonski propisani, ali uz adekvatno obrazloženje.
S tim u vezi obrazlažemo da uslov iz tačke 7.4.1 .b) tenderske dokumentacije proizilazi iz specifičnog položaja ugovornog organa, jer su međunarodni kreditori ugovornog orana korisnici revizorskih izvještaja te zahtjevaju da reviziju vrše revizorske kuće sa dokazanim referencama i stručnim timom koji ispunjava postavljene uslove u tenderskoj dokumentacij.
Dakle, s obzirom da se Javno preduzeće Autoceste FBiH d.o.o. Mostar zadužuje kod međunarodnih banaka (EBRD), napominjemo da se odredbama ugovora između Bosne i Hercegovine I Evropske banke za obnovu i razvoj (skr. EBRD) zahtijeva da reviziju finansijskih izvještaja obavlja revizorska kuća koja je prihvatljiva za EBRD. Revizorsko društvo prema zahtjevu EBRD-a mora biti punopravni član Međunarodne federacije računovođa (IFAC-International Federation Accountants), odnosno foruma revizorskih kuća (Forum of firms), čiju listu vam dostavljamo u prilogu, a ista je dostupna i na sljedećem linku: (http://www.ifac.org/about-ifac/forum-firms).
Ugovorni organ u ovom konkretnom slučaju je dužan ispuniti zahtjev kreditora, a ne žalioca (na navedenoj listi se ne nalazi žalilac), u protivnom takav izvještaj neće biti prihvaćen od strane kreditora, što ima direktne štetne posljedice po ovaj Ugovorni organ. Obzirom da se procedura nabavke i postupak izbora najpovoljnijeg ponuđača obavlja u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, smatramo da zbog navedenog, a poštujući čl. 15. i 16. Zakona o javnim preduzećima ("Službene novine FBiH", br.: 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12) prema kojim smo dužni savjesno postupati i zaštiti imovinu javnog preduzeća, tako što ćemo izabrati jednu revizorsku kuću

za reviziju finansijskih izvještaja, koja će biti prihvatljiva i za EBRD, jer ugovorni organ ne može provoditi dva postupka za isti predmet nabavke jednu za potrebe revizije koju smo obavezni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH (Službeni glasnik FBiH, broj: 15/21), a drugu za potrebe EBRD-a prema njihovim zahtjevima i standardima.
Ugovorni organ nema za cilj da trošenjem javnih sredstava dobije revizorski izvještaj koji neće biti iskoristiv i prihvaćen od strane međunarodnog kreditora EBRD-a. Shodno naprijed navedenom ugovorni organ se prilikom određivanja minimuma kvalifikacionih uslova u potpunosti rukovodio činjenicom da su postavljeni uslovi zaista neophodni, svrshishodni i da pri tome ne povređuju osnovna načela postupka. Dakle, zbog uslova koje ugovornom organu nameće i određuje međunarodni kreditor EBRD, a koje domaći propisi ne poznaju, ugovorni organ je radi iznalaženja adekvatnog rješenja, odnosno da bi ispoštovao s jedne strane odredbe Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH i međunardne kreditore sa druge strane, definisao uslove u tenderskoj dokumentaciji, za kvalitet revizije koji je u skladu sa zahtijevima EBRD-a. Stoga se ugovorni organ morao opredijeliti na strožije postavljen uslov definisan tačkom 7.4.1.b) tenderske dokumentacije.
Uzimajući u obzir sve naprijed navedeno smatramo da je tenderska dokumentacija pripremljena uz uvažavanje svih odredbi Zakona i podzakonskih akata kao i nezaobilaznih zahtijeva međunarodnih kreditora koje se odnose na konkretnu nabavku, te da je žalba u potpunosti neosnovana.
Prilog:- Izvod sa web stranice (http://www.ifac.org/about-ifac/fomm-firms)

Ovo tijelo prije nego što se upustilo u meritorno odlučivanje je u skladu s člankom 109. Zakona o javnim nabavama, utvrdilo da je žalba pravovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštene osobe.

Pored navedenog ovo tijelo je prije razmatranja žalbe utvrđivalo ispunjenost uvjeta u smislu odredbe članka 105. i članka 108. stavak (3) Zakona o javnim nabavama, te utvrdilo da su ispunjeni uvjeti za postupanje po istoj na način kako definiraju odredbe navedenih članaka Zakona.

Žalba je djelomično utemeljena

Postupajući po žalbi u žalbenom postupku pred ovim tijelom, izvedeni su dokazi na temelju pregleda dostavljenog materijala, te je izvršena analiza svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode, izjašnjenje ugovornog tijela i propisani zakonski postupak.

Žalitelj osporavajući tendersku dokumentaciju predmetnog postupka nabave navodi da je ugovorno tijelo istu sačinilo suprotno članku 53. stavak (1) i stavak (3) ZJN-a, članku 7. Naputka za pripremu modela tenderske dokumentacije i članku 58. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH, ističući sljedeće žalbene navode:

Ugovorno tijelo je u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti ponuditelja propisalo sljedeći uvjet:

7.4.1. Što se tiče tehničke i profesionalne sposobnosti,ponuđači trebaju ispuniti sljedeće minimalne uslove...:

a) uspješno iskustvo u realizaciji najmanje 1 (jednog) ugovora čiji je karakter isti ili sličan uslugama koje su predmet nabavke (usluge revizije finansijskih izvještaja velikog pravnog lica u smislu Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik FBiH, broj: 15/21)), minimalne vrijednosti u iznosu od 23.000,00 KM u posljednje 2 (dvije) godine.

7.4.2. Ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača će se izvršiti na osnovu sljedećih dokaza:

a) spisak izvršenih ugovora o pružanju istih ili sličnih usluga koje su predmet nabavke (usluge revizije finansijskih izvještaja velikog pravnog lica u smislu Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik FBiH, broj: 15/21)) u posljednje 2 (dvije) godine, ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je ponuđač registrovan, odnosno počeo da radi prije manje od 2 (dvije) godine. Iz spiska izvršenih ugovora mora biti vidljivo da je ponuđač realizovao najmanje 1 (jedan) ugovor minimalne vrijednosti od 23.000,00 KM za pružanje uslugačiji je karakter isti ili sličan uslugama koje su predmet nabavke (usluge revizije finansijskih izvještaja velikog pravnog lica u smislu Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik FBiH, broj: 15/21)), u posljednje 2 (dvije) godine. Uz spisak izvršenih ugovora ponuđač je dužan dostaviti potvrdu kojom dokazuje da ima uspješno realizovan najmanje jedan (1) ugovor minimalne vrijednosti u iznosu od 23.000,00 KM, čiji je karakter isti ili sličan uslugama koje su predmet nabavke (usluge revizije finansijskih izvještaja velikog pravnog lica u smislu Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik FBiH, broj: 15/21)), u posljednje 2 (dvije) godine, koju su izdali krajnji korisnici - naručioci, a koja obavezno sadrži naziv i sjedište ugovornih strana ili privrednih subjekata, predmet ugovora, vrijednost ugovora, vrijeme i mjesto izvršenja ugovora, podaci o pravnom licu za koje je vršena revizija (prosječna vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine, ukupan godišnji prihod, prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi finansijski izvještaj) i navode o uredno izvršenom ugovoru. U slučaju da se takva potvrda iz objektivnih razloga ne može dobiti od ugovorne strane koja nije ugovorni organ, važi izjava ponuđača o uredno izvršenom ugovoru, uz predočenje dokaza o učinjenim pokušajima da se takva potvrda obezbjedi;

S navedenim u vezi žalitelj ističe da su cijene revizorskih usluga u FBiH regulirane Tarifom revizorskih usluga, a da to ugovorno tijelo nije propisalo TD, te je ugovorno tijelo bilo u obvezi da u TD navede da se cijene revizorskih usluga nude uskladu sa Tarifom revizorskih usluga.

Žalitelj nadalje ističe da poštujući tarifu revizorskih usluga cijena revizije JP Autoceste Federacije BiH iznosi 10.000 KM po godini obavljanja revizije pri čemu je najviša minimalna naknada za reviziju velikog preduzeća po tarifi revizorskih usluga iznosi 10.000 KM po godini obavljanja revizije i ponuditelji nikako ne mogu ispuniti traženi uvjet da imaju uspješno izvršen jedan ugovor

u iznosu od 23.000 KM u posljednje dvije godine, te žalitelj zaključuje da ugovorno tijelo nije potkrijepilo traženje uspješno izvršenog jednog ugovora u vrijednosti od 23.000 KM, kada je minimalna propisana cijena revizorskih usluga JP Autoceste FBiH po Tarifi revizorskih usluga 10.000 KM, zahtijevajući od ugovornog tijela da ponuditelji mogu kumulativno ispuniti traženi uvjet dostavljanjem više potvrda u vrijednosti tražene procijenjene vrijednosti.

Navod žalitelja u kojem navodi da je ugovorno tijelo bilo u obvezi da u TD navede da se cijene revizorskih usluga nude sukladno Tarifi revizorskih usluga ovo tijelo smatra neutemeljenim, imajući u vidu da je provođenje usluga revizije financijskih izvještaja koje su predmet nabave regulirane odgovarajućim materijalnim propisima iz predmetne oblasti koji su obvezujući kako za ugovorno tijelo, tako i za potencijalne ponuditelje koji mogu obavljati takvu djelatnost isključivo ukoliko su registrirani za obavljanje iste.
U kontekstu navedenog, ovo tijelo napominje da ugovorno tijelo u točki 5.2. TD navodi da se od ponuditelja očekuje da budu upoznati sa svim pozitivnim zakonskim propisima standardima i tehničkim uvjetima vezanim za predmet nabave, a koji važe u BiH i FBiH, pri čemu se također ugovorno tijelo u točci 7.4. TD poziva na Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH („Sl. glasnik FBiH" br.15/21).

Također se odbija i navod žalitelja u kojem navodi da ugovorno tijelo nije moglo zahtijevati uspješno iskustvo jednog izvršenog ugovora u iznosu od 23.000 KM u posljednje dvije godine, imajući u vidu da je navedeni uvjet ugovornog tijela propisan sukladno članku 7. stavak (4) točka b) pod 1) Naputka za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, koji propisuje da ako ugovorno tijelo od ponuditelja kao dokaz tehničke i profesionalne spospobnosti traži popis ugovora, smatra se da je uvjet srazmjeran predmetu nabave kada se traži dokaz o izvršenju jednog ugovora ako njegov iznos nije viši od procijenjene vrijednosti nabave, odnosno članku 7. stavak (6) navedenog Naputka (u slučaju postupaka javne nabave s namjerom zaključivanja okvirnog sporazuma u smislu stavka (4) ovoga članka, minimalni uvjeti sposobnosti ponuditelja koje se zahtijevaju moraju biti srazmjerni procijenjenoj vrijednosti podijeljenoj s brojem godina za koje se sklapa okvirni sporazum ili brojem ugovora za koje se predviđa da će se zaključiti na osnovu okvirnog sporazuma), s obzirom da je procijenjena vrijednost predmetne nabave 70.000,00 KM (točka 3.5. TD) te da se predviđa zaključivanje okvirnog sporazuma za period od tri godine (točka 3.6. TD).

Pobijajući zakonitost TD predmetnog postupka nabave žalitelj u sljedećem žalbenom navodu ističe da ugovorno tijelo točkom 7.4.1. b) od ponuditelja zahtijeva:
Da ima na raspolaganju sljedeće kvalifikovano i stručno osoblje (Revizorski tim) za realizaciju predmetnog ugovora i to minimalno:

*1. **Voditelj revizorskog tima** - ovlašteni revizor sa važećom licencom, te sa najmanje 5 (pet) godina profesionalnog iskustva na poziciji voditelja revizije na pružanju usluga revizije finansijskih izvještaja u javnim preduzećima ili privrednim društvima;*
*2. **Član revizorskog tima** - ovlašteni revizor sa važećom licencom, te sa najmanje 5 (pet) godina profesionalnog iskustva na pružanju usluga revizije finansijskih izvještaja u javnim preduzećima ili privrednim društvima;*
*3. **Član revizorskog tima** - ovlašteni revizor sa važećom licencom, te sa najmanje 3 (tri) godine profesionalnog iskustva na pružanju usluga revizije finansijskih izvještaja u javnim preduzećima ili privrednim društvima.*

Žalitelj napominje da je člankom 58. stavak (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Federacije BiH, propisano sljedeće: „Društva za reviziju moraju imati u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom zaposlena najmanje: a) jednog ovlaštenog revizora sa važećom licencom, ako obavljaju reviziju manje od 20 pravnih lica čiji su ukupni prihodi, za svako pravno lice, utvrđeni u posljednjem finansijskom izvještaju u odnosu na datum ugovaranja usluga revizije do 10.000.000,00 KM; b) dva ovlaštena revizora sa važećom licencom, ako obavljaju reviziju manje od 20 subjekata od javnog interesa, odnosno pravnih lica čiji su ukupni prihodi, za svako pravno lice, utvrđeni u posljednjem finansijskom izvještaju u odnosu na datum ugovaranja usluga revizije, veći od 10.000.000,00 KM; c) tri ovlaštena revizora sa važećom licencom, ako obavljaju reviziju više od 20 subjekata od javnog interesa, odnosno pravnih lica čiji su ukupni prihodi, za svako pravno lice, utvrđeni u posljednjem finansijskom izvještaju u odnosu na datum ugovaranja usluga revizije, veći od 10.000.000, 00 KM."
Slijedom navedenog žalitelj smatra da navedeni dio TD nije postavljen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji (s obzirom da je istim predviđeno je da reviziju finansijskih izvještaja onih organizacija/institucija koje spadaju u kategoriju „velika pravna lica" mogu vršiti društva za reviziju koja imaju stalno zaposlena najmanje dva ovlaštena revizora) niti sukladno članku 44. stavak (2) ZJN-a (koji predviđa da ugovorno tijelo definira uvjete za kvalifikaciju na način da utvrdi minimum zahtjeva za kvalifikaciju ponuditelja u pogledu njihove lične sposobnosti, ekonomskog i financijskog stanja, te njihove tehničke i profesionalne sposobnosti) zaključujući da je ugovorno tijelo zahtijevajući tri ovlaštena revizora postavilo strožije uvjete od onih koje predviđa zakonodavac, pri čemu je zakonodavac propisao i uvjete i postupak za stijecanje licence ovlaštenog revizora, što ne ostavlja mjesto za dilemu da li revizor zadovoljava zahtjeve profesije da uspješno obavlja posao za koji se certificiran. Žalitelj također ističe i da ugovorno tijelo ne zahtijeva da revizori posjeduju i određeno iskustvo u trajanju koje je proizvoljno određeno te se postavlja i pitanje srazmjernosti takvih uvjeta.
Imajući u vidu naprijed navedeno, premetni navod žalitelja se usvaja kao utemeljen s obzriom da ovo tijelo cijeni da je sporni dio točke 7.4.1.b) TD propsisan suprotno članku 44. stavak (2) ZJN-a a u vezi s odredbama članka 58. stavak (5) Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH, cijeneći da ugovorno tijelo u konkretnoj situaciji nije dokazalo da postavljeni uvjet ponuditelja u predmetnom

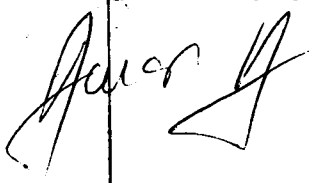
postupku nabave koji se odnosi na raspolaganje sa traženim brojem revizora (3) i traženim godinama njihova iskustva u poslovima revizije u javnim poduzećima i gospodarskim društvima (5,5,3.) nužno predstavlja nepobitan dokaz veće stručnosti ponuditelja koji raspolažu takvim resursima u odnosu na ponuditelje koji raspolažu zakonskim minimumom od dva revizora sa važećom licencom, te se sukladno navedenom cijeni da je riječ o znatno „strožijem" zahtjevu u odnosu na zahtjev propisan materijalnim propisom u predmetnoj oblasti, odnosno o zahtjevu koji istovremeno prelazi i minimum zahtjeva za kvalifikaciju ponuditelja vezanom za njihovu tehničku i profesionalnu sposobnost u smislu navedenih odredbi Zakona. Ovo tijelo napominje da ne spori mogućnost da ugovorno tijelo u određenim situacijama postavlja kriterije koji su iznad minimuma propisanih materijalnim propisom iz određene oblasti, ali se u konkretnoj situaciji cijeni da ugovorno tijelo nije osiguralo prihvatljivo obrazloženje na temelju kojih mjerila je određivalo traženo radno iskustvo članova revizorskog tima.
Pored toga, ovo tijelo ne prihvaća ni obrazloženje ugovornog tijela vezano za sporni zahtjev u kojem navodi da međunarodna banka kao vjerovnik ugovornog tijela zahtijeva da reviziju financijskih izvještaja obavlja revizorska kuća koja je prihvatljiva za banku, imajući u vidu odredbe ZJN-a koji se odnose na predmet samog Zakona, a kojima se u Bosni i Hercegovini uređuju pravila postupaka javnih nabava kojih su se dužna pridržavati ugovorna tijela prilikom nabava roba, usluga i/ili radova, gdje u odnosu na pozivanje ugovornog tijela na odredbe Zakona o javnim poduzećima (vezanim za obvezu zaštite imovine poduzeća), ovo tijelo napominje da odredbe članka 122. stavak (4) ZJN-a propisuju da u slučaju da se različitim propisima u BiH uređuju ista pitanja kao ovim zakonom, primjena ZJN-a imat će prednost u odnosu na ostale propise.

Na temelju činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, sukladno članku 104. i članku 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama, ovo tijelo riješilo je žalbu kao u dispozitivu ovog rješenja.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od 500,00 KM, izvršit će se na temelju posebnog rješenja ovog tijela u skladu sa člankom 108. stavak (7) ZJN i člankom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih člankom 108. ZJN.

Pouka o pravnom lijeku:
Ovo Rješenje je konačno i izvršno. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Sudu BiH u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
mr.sci. Amar Hadžiomerović

Dostaviti:
- Address d.o.o. Sarajevo
- JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar
- evidencija
- a/a